

Aika: 30.1.2019 klo 9.01-10.57

Paikka: Tampereen kaupunkiseutu, kokoushuone Valimo, Kelloportinkatu 1 B

Kokouslounas tarjoillaan ravintola Tampellassa kokouksen päätyttyä klo 11.00 alkaen.

Osallistujat:

jäsenet:

Lyly Lauri, pj.

Jarva Marko, 1. vpj.

Paalanen Piila 2. vpj. 6-16§

~~Aaltonen Mikko~~

Heinämäki Anna-Kaisa 6-16§

Ikonen Anna-Kaisa 6-8 §

Jakara Riitta

Lahikainen Stiina

Luojus Katja

Niemi Veijo

Ollila Riitta

Sasi Ilkka

Uusi-Erkkilä Pertti

varajäsenet:

~~Loukaskorpi Johanna~~

~~Lanne Janika~~

~~Peurala Johanna~~

~~Torkkola Sinikka~~

~~Stenhäll Jaakko~~

~~Tulonen Irja~~

~~Viljanen Jussi~~

~~Törhönen Marko~~

~~Sorsa Minna~~

~~Liuha Tuukka~~

~~Sirniö Ilpo~~

~~Jäntti Aleks~~

~~Lumia Mervi~~

Muut osallistujat:

Pohjonen Juhani

Juntunen Suvi

Yli-Rajala Juha

vs. seutujohtaja, esittelijä, TKS

seutuassistentti, sihteeri, TKS

kuntajohtajakokouksen pj., Tampere

Kutsuttu kokoukseen:

Malmberg Jarkko

Koskinen Marko

Saari Regina

Nurminen Mikko

Kuusela Kaisa

Touru Tapani

kaupunginjohtaja, Sastamala 6-16 §

kehityspäällikkö, Pirkanmaan liitto, 7 §

johtaja, Tampere, 7 §

johtaja, Tampere, 8 §

seutusuunnittelupäällikkö, TKS, 8 §

liikennejärjestelmäpäällikkö, TKS, 8 §

Lauri Lyly
puheenjohtaja

Suvi Juntunen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä ____/____2019

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Riitta Jakara

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän toimisto

____/____2019

Todistaa

Suvi Juntunen

Käsiteltävät asiat:

1 § KOKOUKSEN AVAUS	4
2 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	5
3 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA	6
4 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	7
5 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT	8
6 § TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KAUPUNKIPOLIITTINEN ASEMA, VUOROPUHELU SASTAMALAN KANSSA	9
7 § SILTASOPIMUKSEN VALMISTELUN TILANNE PIRKANMAALLA	11
8 § MAL4-SOPIMUKSEN VALMISTELU VALMISTELURYHMÄN KOKOUKSEEN 14.2.2019	13
9 § TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN HALLITUSOHJELMATAVOITTEET	20
10 § TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KUNTAYHTYMÄN LAUSUNTO TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKENTEEN LINJASTO 2021 -LINJASTOLUONNOKSESTA	24
11 § SEUTUVARAAMO -DIGITALISAATIOHANKKEEN JATKAMINEN	25
12 § MAL3-HANKKEIDEN TOTETUMINEN, ELY:N RAHOITUKSEN KOHDENTAMINEN	29
13 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT	32
14 § SEURAAVAT KOKOUKSET	33
15 § MUUT ASIAT	33
16 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	33

1 § KOKOUKSEN AVAUS

9.00

Puheenjohtaja Lyly avasi kokouksen klo 9.01.

2 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

9.00-9.05

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä viimeistään 7 päivää ennen kokousta. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään toimielimen päättämällä tavalla jäsenille, henkilökohtaisille varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus ko. kokouksessa.

Seutuhallitus ja muut toimielimet ovat päätösvaltaisia, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouksen esityslista on toimitettu sähköisenä 23.1.2019.

Seutuhallitus 30.1.2019

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

kokouksen sihteeri Suvi Juntunen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

3 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA

9.00-9.05

Pöytäkirjan laatii puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjantarkastaja on valittu aakkosjärjestyksessä seutuhallituksen varsinaisten jäsenten joukosta.

Seutuhallitus 30.1.2019

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa on Aaltonen Mikko.

Päätös.

Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Jakara Riitta.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

kokouksen sihteeri Suvi Juntunen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

4 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

9.00-9.05

Kokouksen esityslista on toimitettu sähköisenä 23.1.2019.

Seutuhallitus 30.1.2019

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Lyly:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

kokouksen sihteeri Suvi Juntunen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

5 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT
9.05-9.10

Seutuhallituksen **edellisen kokouksen 19.12.** toimeenpano

ASIA	TOIMEENPANO
Kaupunkiseudun ilmasto- ja energiatavoitteet, HINKU-foorum	Asia on lähetetty kuntiin käsitte-lyyn.
MAL4-sopimusprosessi, palaute valmisteluryhmästä 28.11.	Asiaa käsitellään tässä kokouksessa
Edunvalvonnan tilannekuva ja kehittäminen	Asia on jatkovalmistelussa
Seutujohtaja Päivi Nurmisen virkavapauden jatkaminen ja tilapäisjärjestelyt kuntayhtymässä	Nurmisen virkavapaus on myönnetty 1.1.-31.3.2019. Vastaavat muut päätökset on tehty.
Paikkatietoasiantuntijan määräaikaisen työsuhteen muuttaminen toistaiseksi voimassa olevaksi	Työsopimus on muutettu toistaiseksi voimassa olevaksi.

Tampereen kaupunkiseutu on hyväksytty mukaan alueellisen junaliikenteen pilottien jatkosuunnitteluun. Mukana ovat lisäksi Kymenlaakso ja Etelä-Pohjanmaa.

Joulukuun työttömyystilasto ilmestyy 24.1. Ennakkotieto joulukuun 2018 väestöstä ilmestyy 29.1.2019. Tiedot toimitetaan kokoukseen.

Kokoustiedotteet ja muistiot:

- Kuntajohtajakokouksen muistiot 14.12.2018 ja 11.1.2019
- Infrapalvelujen työryhmä 17.12.2018
- Maankäytön ja asumisen työryhmä 13.12.2018
- Hyvinvointipalvelujen työryhmä 13.12.2018

Seutuhallitus 30.1.2019

Päätösehdotus.

Vs. seutujohtaja Pohjonen:

Seutuhallitus päättää

merkitä asiat tiedoksi.

Päätös.
Tiedoksi.
Lisätietoja.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

kokouksen sihteeri Suvi Juntunen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tampereseutu.fi

6 § TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KAUPUNKIPOLIITTINEN ASEMA, VUOROPUHELU SASTAMALAN KANSSA

9.10-9.40 (30 min)

Vs. seutujohtaja Pohjonen

Tampereen kaupunkiseudulla toteutettua seutuyhteistyötä on monissa yhteyksissä pidetty esimerkillisenä ja tuloksellisenä tapana organisoida kuntien välistä toimintaa koko kaupunkiseudun parhaaksi. Rakennesuunnitelmassa 2040 on visionäärinen kuva kaupunkiseuduntulevaisuuden yhdyskuntarakenteesta. Seutustrategiassa ovat askelmerkit miten seuraavan 10 vuoden yhteistyöntavoitteet saavutetaan. Edelleen tavoitteita konkretisoidaan MAL-sopimusmenettelyssä valtio-osapuolen kanssa. Seutuyhteistyötä kehitetään vuosittain mm. seututyöryhmien kehittämispäivissä, seutuhallituksen ja kuntajohtajakokouksen teemakokouksilla ja -seminaareilla sekä kaikille valtuutetuille suunnatussa vuosittain pidettävässä seutuforumissa.

Seutuyhteistyön sisäisen organisoinnin ja kehittämisen voidaan katsoa toteutuvan mallilla, joka on testattu ja todettu toimivaksi. Monet ulkoiset rajapinnat ja kumppanuudet ovat enemmän pirstaleina, mutta kuitenkin monilta osiltaan järjestäytyneet omalla tavallaan. Tällaisina voidaan mainita mm. kuntien kahdenväliset yhteistyötoteutukset Pirkanmaan muiden kuntien kanssa, isojen kaupunkien six back-yhteistyö, 21 suurimman kaupungin C21-verkosto ja kehyskuntien verkoston toiminta. Lisäksi mm. edunvalvonnassa kumppanuudet vaihtelevat teemojen mukaan.

Seutustrategiaa uudistettiin tarkastelemalla uuden kunnan tehtäviä ja tavoitteita maakuntaudistuksen mahdollisesti toteutuessa. Strategian toteuttamisen pelinsäännöissä todetaan, että kunnat rakentavat aktiivisesti kaupunkiseudun ja maakunnan työnjakoa ja yhteistyömallia. Huomattavaa on, että maakuntaudistuksen toteutuessa maakunnan liitto muuttuu luonteeltaan huomattavasti, kun se nyt on kuntien yhteistä toimintaa. Näin ollen on pohdittava miten Pirkanmaan kuntien yhteistyö järjestetään jos/kun (50/60) maakuntaudistus toteutuu.

Kuntayhtymän tavoitteena on edistää kuntien ja maakuntien toimivaa työnjakoa ja hyvien käytäntöjen jakamista. Tavoitetta on tarkoitus hahmottaa vuoropuheluilla eri kumppaneiden kanssa.

Tavoitteen käsittely alkoi neljän suuren kaupungin (Helsinki, Tampere, Oulu ja Turku) yhteisellä paneelilla kevään seutuforumissa. Vastaavasti syksyn seutuforumiin oli koottu ohjelmaosio kaupunkipoliitikasta yleisesti ja kehyskuntien verkoston toiminnasta.

Mielenkiitoisen tarkastelunäkökulman muodostaa kaupunkiseudun asema Pirkanmaan ja muiden lähialueiden kuntien joukossa. Esimerkiksi

kaupunkiseudun merkitys työssäkäynti alueena. Tavoitteellisia avauksia liittyä mukaan kaupunkiseudun kuntien yhteistyöhön ovat esittäneet mm. Hämeenkyrö ja Kuhmoinen.

Vuoropuhelua jatketaan tässä kokouksessa, johon on pyydetty Sastamalan kaupunginjohtaja Jarkko Malmbergilta puheenvuoro näkemyksistä miten kaupunkiseudun kuntien yhteistyö näkyy ja mahdollisesti vaikuttaa Sastamalassa.

Kuntayhtymässä on aika ajoin keskusteltu miten Pirkanmaan muiden kuntien kanssa avataan keskustelua kuntayhteistyöstä mahdollisesti toteutuvan maakuntaudistuksen jälkeen. On keskusteltu mm. yhteisen kokouksen pitämisestä teemasta tai Pirkanmaan kuntien kutsumisesta kaupunkiseudun vieraisiksi.

Kuntajohtajakokous on käsitellyt asiaa.

Liite

- Pendelöintitietoja

Anna-Kaisa Heinämäki saapui kokoukseen.

Piila Paalanen saapui kokoukseen.

Anna-Kaisa Ikonen saapui kokoukseen.

Seutuhallitus 30.1.2019

Päätösehdotus.

Vs. seutujohtaja Pohjonen

Seutuhallitus päättää

merkitä Sastamalan puheenvuoron tiedoksi ja

keskusteleä menettelystä miten keskustelukumppanuutta jatketaan Pirkanmaan kuntien kanssa.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

Vs. seutujohtaja Juhani Pohjonen

puh. 0405878557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

7 § SILTASOPIMUKSEN VALMISTELUN TILANNE PIRKANMAALLA

9.40-10.00 (20 min)

Kehityspäällikkö Marko Koskinen:

Siltasopimus

Hallitus päätti budjettiriihessä 2018 laajentaa Lounais-Suomen siltasopimusmallia myös muille työvoimapulasta eniten kärsiville alueille. Mallia laajennettiin Kainuuseen, Pirkanmaalle ja Pohjois-Savoon. Uudet siltasopimukset laaditaan vuoden 2019 tammikuun loppuun mennessä. Siltasopimusten toimien tavoitteena on ns. positiivisen rakennemuutostilanteen mahdollisimman tehokas hyödyntäminen.

Valtion puolelta vastuu siltasopimuksen laadinnasta, toteutuksen koordinaatiosta ja seurannasta on työ- ja elinkeinoministeriöllä yhteistyössä muiden hallinnonalojen kanssa. Maakunnissa yhteistyöstä vastaavat maakuntien liitot yhdessä ELY -keskusten kanssa.

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan valtion ja uusien siltamaakuntien välisiä sopimuksia kasvun mahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Työryhmän tehtävänä on myös seurata ja ennakoita maakuntien kehitystä ja toimenpiteiden vaikutusta, päivittää tarvittaessa sopimuksia ja tehdä esityksiä määrärahojen suuntaamisesta. Työryhmän puheenjohtajana toimii elinkeinoministeri Mika Lintilä.

Siltasopimuksessa voidaan sopia esimerkiksi työvoiman saatavuuteen, saavutettavuuteen, osaamiseen ja koulutukseen, tutkimus- ja kehitystyöhön sekä tietopohjan ylläpitämiseen liittyvistä asioista. Myös alueen tunnettuutta ja markkinointia voidaan parantaa.

Pirkanmaan siltasopimus

Pirkanmaan siltasopimukseen on valmisteltu toimenpiteitä koskien mm. osaavan työvoiman saatavuutta, yritysten kilpailukykyä, elinkeinoelämän kuljetustarpeita ja sujuvaa työmatkaliikennettä, alueen tunnettuuden ja vetovoiman lisäämistä ja T&K -alustojen hyödyntämistä sekä kiertotalouden osaamistarpeita. Lisäksi vahvistetaan yhteistä tilannekuvaa. Tavoite on monipuolisesti tukea kasvualoja.

Vs. seutujohtaja Pohjonen

Seutuhallituksen päätöksen mukaisesti MAL4-sopimuksen, Siltasopimuksen ja Kasvusopimuksen yhteensovittaminen tapahtuu kuntayhtymän päätöksentekorakenteissa.

Pirkanmaan Siltasopimus tulee olemaan luonteeltaan Lounais-Suomen Siltasopimuksen mukainen. Lounais-Suomen sopimuksen tavoitteesta ja luonteesta todetaan:

”Siltasopimus on valtion (TEM, VM, YM, OKM, LVM) ja Lounais-Suomen (Varsinais-Suomi ja Satakunta) yhteinen prosessi, jossa molemmat osapuolet sitoutuvat mahdollisuuksien mukaan edistämään kasvun mahdollisuuden hyödyntämistä. Se perustuu toimijoiden yhteistyöhön ja alueen tilanteen ja toimenpiteiden tarkasteluun horisontaalisesti - samaan aikaan useiden hallinnon alojen ja kahden maakunnan kautta. Eri-tyisessä tarkastelussa ovat lyhyen tähtäimen toimet, jotka käynnistyvät ja toteutuvat vuosina 2017 -2019. Toimenpiteitä toteutetaan valtion ja kuntien kehysten ja talousarvioiden puitteissa, eikä asiakirjan kirjaukset sido osapuolia. Osioiden yhteenvetotaulukoissa on kirjattu valtionrahoituksen osuus.”

Kehityspäällikkö Marko Koskinen selostaa Pirkanmaan siltasopimuksen valmistelun tilannetta kokouksessa.

Johtaja Regina Saari on ollut kaupunkiseudun edustaja valmisteluryhmässä. Hänet on kutsuttu kokoukseen.

Kuntajohtajakokous on käsitellyt asiaa.

Liite

- siltasopimus/viimeisin luonnos 18.1.

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 30.1.2019

Vs. seutujohtaja Pohjonen

Seutuhallitus päättää omalta osaltaan

merkitä tiedoksi Siltasopimuksen luonnoksen.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

Vs. seutujohtaja Juhani Pohjonen

puh. 0405878557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

8 § MAL4-SOPIMUKSEN VALMISTELU VALMISTELURYHMÄN KOKOUKSEEN 14.2.2019

10.00-10.30 (30 min)

Seutusuunnittelupäällikkö Kuusela ja liikennejärjestelmäpäällikkö

Touru:

Seutuhallitus on kokouksissaan 31.10. ja 28.11. käynnistänyt MAL4-sopimukseen valmistautumisen ja rakennesuunnitelman uudistamisen.

Vuoden 2019 aikana toteutettavassa MAL4 sopimukseen tähtäävässä suunnittelutyössä muodostetaan seudun yhteinen näkemys seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen lähivuosisikymmenen kehittämisestä ja priorisoidaan siihen liittyvät toimenpiteet. MAL4-sopimus valmistellaan Rakennesuunnitelman 2040, Seutustrategian ja seudun Ilmastotavoitteiden pohjalta. Olemassa olevat suunnitelmat ja strategiat antavat suunnitteluun prosessin aikataulun edellyttämiä lähtökohtia ja oletuksia mm. seudun kasvun kokonaismäärästä sekä keskeisistä tavoitteista.

Toimenpiteitä, joita sekä seudulla että valtiolla on insentiivit edistää, viedään eteenpäin osana MAL4-sopimusta. Tehtävässä työssä on keskeistä tunnistaa perusteita seudun ja valtion väliselle yhteistyölle sekä kuntien väliselle yhteistyölle mahdollisimman vaikuttavan sopimuksen toteuttamiseksi. Muita keskeisiksi tunnistettavia toimenpiteitä voidaan edistää seutuyhteistyössä ja ne suunnitellaan osana rakennesuunnitelman uudistusta.

MAL4-sopimukseen valmistautumisen yhteydessä tunnistetaan erityisesti keskipitkällä aikajänteellä (vuoteen 2030 mennessä) tärkeitä ja toteuttamisedellytyksiltään hyviä toimenpiteitä ja huomioidaan niihin liittyvät teemat. Sopimukseen valmistautuminen antaa samalla lähtökohtia rakennesuunnitelman päivittämiseen, jonka yhteydessä käsitellään myös teemoja, joita MAL4-sopimukseen valmistautuminen ei välttämättä edellytä.

Kuntien tarpeita ja kunnissa keskeisiksi tunnistettuja toimenpiteitä on kartoitettu seututoimiston toimesta alkuvuodesta 2019 tehdyllä kuntakierroksella. Tapaamisten keskeisenä johtopäätöksenä voidaan todeta, että keskustojen ja asemanseutujen kehittäminen on kaikissa kunnissa keskeinen teema, jonka tarkoituksenmukainen kehittäminen edellyttää mm. investointeja liikenneinfraan sekä toimintamallien monipuolistamista suunnitelmien toteutumisen edellytysten parantamiseksi. Keskusteluissa ilmenivät useasti myös asumisen kysymykset ml. asuntomarkkinoiden hallinta, monipuolinen liikennejärjestelmän kehittäminen, työpaikka-alueet ja kasvun mitoittaminen.

Näiden rakenteen toimivuuden ja tehokkaan joukkoliikenteen mahdollistamisen kannalta suotuisien sijaintien suunnittelu- ja kehittämiskysymysten ratkominen välineenä seudun ilmastopäästöjen merkittävään

vähentämiseen on mahdollisesti yksi keskeisimpiä tulevilla MAL-kaudella käsiteltäviä asioita. Valtion rooli alueiden kehityksen monipuolisessa tukemisessa tulee tutkia tarkasti.

Kuntakierroksella tunnistettuja keskeisiä toimenpiteitä, toimenpiteen luonteen mukaisissa kategorioissa, on kuvattu alla. Esitettävät kehittämistoimenpiteet voivat liittyä monipuolisesti maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseen sekä muihin kehittämismalleihin.

1. Maa- ja asuntopoliittiset linjaukset ja liikenteen hallinnan keinot
  - Asuinrakennuskannan monipuolistaminen sekä asumisen pilotit, yhteisvastuu tuotannossa
  - Toiminnallisesti sekoittuneen rakenteen edistäminen
  - Kohtuuhintaisuuden määrittäminen ja selkeyttäminen
  - Teknologian hyödyntäminen tieliikenteen hinnoittelussa
2. Toimintamallien ja palvelujen kehittäminen sekä rakenteen käytön tehostaminen
  - Palvelevan joukkoliikenteen kehittäminen
  - Rakennetun- ja elinympäristön laadun parantaminen
  - Muuttuvien alueiden kehittämisen tuki: hallinnollisten, juridisten ja taloudellisten kehittämishaasteiden ratkaiseminen (suojelu, maanomistus, pysäköintinormi)
  - Junaliikenteen ja palvelutason parantaminen; rahoituksen tuki ja infran kehittäminen
  - Valtioyhteistyön joustavuuden kehittäminen; rahoituksen ja rakentamisen mahdollistaminen katu/tie-verkolle
  - ARA-rahoituksen suuntaaminen myös asuinalueiden laadun parantamiseen
  - Viisaan liikkumisen ja toimintamallien seudullinen konseptointi; mm. liikkumisen ohjaus ja energianeuvonta
  - Pysäköinnin kehittäminen tiivistävässä kaupunkirakenteessa; pysäköinnin rakentaminen ja toimintamallien jalostaminen
  - Rahoituksen kehittäminen; valtion ja kuntien panosten esiintuominen sekä kehittäminen
  - Valtion osallistuminen seutusuunnitteluun
  - Asennekasvatus, markkinointi ja viestintä
  - Lentokentän liityntä
3. Asumisen, työpaikkojen ja palvelujen sijoittuminen ja volyymit
  - Asemanseutujen ja keskustojen tiivistäminen
  - Palvelutyöpaikkojen ja palvelujen kehittämisen tukeminen
  - Työpaikka-alueiden tiivistämisen tuki
  - Toiminnallisesti sekoittuneen rakenteen tuottaminen
4. Liikennejärjestelmän pienet infrahankkeet ja/tai kehittämisspakit

- Asemanseutujen ja keskustojen paikallisen saavutettavuuden parantaminen
  - Liityntäpysäköinnin kehittäminen
  - Joukkoliikenteen runkoyhteyksien solmut, etuudet ja liityntä
  - Kävelyn ja pyöräilyn yhteydet
  - Pienet tiehankkeet: liittymäratkaisut
  - Maankäytön kehittämisen edellyttämät melusuojaukset
5. Liikennejärjestelmän isot infrahankkeet
- Raitiotien laajentaminen; valtion rahoitus suunnitteluun ja rakentamiseen
  - Junaliikenteen kehittämisen mahdollistaminen; infra ja rahoitus; laiturit, seisakkeet, raiteet ja joukkoliikennetuki
  - Matkakeskusten kehittäminen
  - Isot tiehankkeet: VT3, VT9, VT 12, Kehä II, Puskiaisten oikaisu
6. Kuntakierroksen ja 1. suunnittelukokouksen 18.1. uusia avauksia
- ARA-tuen kehittäminen ja pilotointi
  - MRL:n uudistaminen seututasoisen suunnittelun osalta
  - Seudullisten julkisen ja yksityisen yhteiskehittelymallien muodostaminen keskustojen kehittämisessä
  - Suojelukysymysten ratkaiseminen tiivistyvillä alueilla
  - Uudet käyttövoimat
  - Tiemaksut

Kuntakierrokselta saadut toimenpidetarpeet toimivat lähtökohtana käynnissä olevassa suunnittelussa.

MAL4-suunnittelu ja sopimusvalmistelu, organisoituminen seuturyhmissä

Seututoimistolla suunnittelun ja vaikutusten arvioinnin valmistelua koordinoivat Kaisu Kuusela ja Tapani Touru.

Suunnittelun käytännön toteuttamiseksi on nimetty seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen asiantuntijoista suunnittelutyöryhmä, joka kokoontuu kevään aikana kolme kertaa. Suunnitteluryhmän rooli on tuottaa sisältöjä suunnitteluun ja tunnistaa toimenpiteiden toteuttamisedellytyksiin liittyviä tekijöitä. Suunnittelutyön tueksi on tilattu konsulttityötä Ramboll Oy:ltä (Pasi Rajala). Konsulttityön painopiste on suunnitteluratkaisujen sparrauksessa.

Vaikutusten arviointityön käytännön toteuttamiseksi on nimetty valtion ja seudun asiantuntijoista työryhmä, joka kokoontuu kevään aikana kolme kertaa. Arviointiryhmän roolina on tuottaa määritetyn arviointi-

kehikon pohjalta arvioita suunnitelman vaikutuksista. Vaikutusten arviointia kohdennetaan kokonaisuuden kannalta keskeisimpien, strategisen tason vaikutusten, esiintuomiseksi ja täydennetään resurssien puitteissa. Arviointitiedon tuottamiseksi on tilattu konsulttityötä WSP Oyltä (Matti Keränen). Konsulttityön painopiste on liikenne-ennustemalliajien toteuttamisessa.

MAL4-sopimuksen tähtäävän suunnittelun ohjaamiseksi kevään ja alkusyksyn 2019 osalta seudun Maankäyttö ja asuminen -työryhmän ja Liikennejärjestelmätyöryhmän kokoukset on aikataulutettu pidettäväksi yhteiskokouksina. Edellä mainittujen työryhmien pohjalta Masto- ja LJ-ryhmä valmistelevat suunnitelmaa ja sopimusta kuntajohtajakokoukseen sekä edelleen seutuhallitukseen, jotka käsittelevät suunnittelun pohjalta laadittavan sopimuksen valmistelua systemaattisesti.

Poliittinen ohjaus tapahtuu seutuhallituksen kokouskäsitteilyjen kautta. Laajemmin poliittista näkökulmaa tuodaan seutuhallituksen ja kunnanhallitusten yhteisessä työpajassa 29.4.2018.

Kunnat vastaavat itsenäisesti omien luottamushenkilöiden informoinnista ja sitouttamisesta. Kuntayhtymä auttaa materiaalien laatimisessa ja asiantuntijat ovat tarvittaessa kuntien käytettävissä. Kunnissa valtuustot hyväksyvät sopimuksen.

Vs. seutujohtaja Pohjonen

Valmisteluryhmän seuraava kokous on 14.2.2018, jonne valtio-osapuoli toivoo näkemyksiä tulevan MAL4-sopimuksen rakenteesta ja sopimukseen otettavista ns. isoista asioista. Neuvottelun yhteyteen on sovittu esittelykierron eräistä kaupunkiseudun kehittämishankkeista.

Sopimuksen luonne

Kansallisten energia- ja ilmastotavoitteiden huomioon ottaminen, vähäpäästöisen liikenteen edistämistoimet ja liikennejärjestelmän energiatehokkuuden parantaminen. Tarkoituksena on tukea hiilineutraali Tampereen kaupunkiseutu 2030 tavoitteen toteutumista. Teema kirjoitetaan sopimuksen alkuun koko sopimusta koskevaksi poikkileikkaavaksi tavoitteeksi.

Tuetaan kaupunkiseudun ympäristöllisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kasvua. Tavoitteena on reaalinen ja poliittisesti hyväksyttävissä oleva sopimus, joka tukee suoraa sopimusmenettelyä suurten kaupunkiseutujen/kuntien ja valtio-osapuolen välillä sekä vahvistaa kuntien välistä sopimista kaupunkiseudun kehittämiseksi.

Sopimuksella korostetaan kokeilujen ja pilottien toteuttamista ja että vaikuttavimmat jäävät käytännöiksi. Kokeilut ja pilotit voivat olla luonteeltaan seudun sisäisiä, jolloin niiden rooli on sopimusneuvotteluissa seudun panoksen esiintuominen, tai valtion ja seudun yhteistyötä, jolloin niiden rooli on yhteisestä tekemisestä ja valtion rahoituksesta sopiminen.

Sopimuksen rakenteesta

Valtio-osapuoli on 28.11. esittänyt kolme alustavaa luonnosta mahdolliseksi sopimuksen rakenteeksi (materiaali on liitteenä). Vaihtoehdot on nimetty: 1) M, A ja L-teemojen mukaan, 2) Kaupunkiseudun kehittämistavoitteiden mukaan ja 3) Ilmastotavoitteet edellä.

Tampereen kaupunkiseutu on selvästi maan kakkoskeskus. Tavoite MAL4-sopimukseen tulisi olla omaleimainen muista erottuva MAL-sopimus, joka on kokonaisuutena lähempänä Helsingin seudun sopimusta kuin Oulun ja Turun sopimusta. Seutuhallitus on linjannut, että tavoitellaan leimallisesti MAL-sopimusta, jossa mahdollinen palvelujen ja elinkeinojen tarkastelu tapahtuu mal-näkökulmasta.

Mukaan otettavat ns. isot asiat

Kaupunkiseudun kehittämisen näkökulmasta ns. isot asiat on tässä vaiheessa esitettävissä esimerkiksi seuraavina teemakoreina:

Maankäyttö:

Kasvun ohjaaminen joukkoliikenteen laatukäytävälle, asemanseutujen ja keskustojen kehittäminen, tiivis yhdyskuntarakenne, tiivistymistä tukevien yhteistyö ja toimintamallien kehittäminen, kunnallistekniikka-avustukset

Asuminen:

Laadulliset tekijät/monipuolistuva asuinrakennuskanta, markkinoiden hallinta, yhteisvastuullisuus, kohtuuhintainen ja sosiaalinen tuotanto, tuotannon tuki

Liikenne:

Sisäinen saavutettavuus: Raitiotien jatko, lähijunaliikenne (Joukkoliikennejärjestelmän kehittäminen kokonaisuutena, bussiliikenteen laatukäytävät, solmut, palvelu/kutsuliikenne, liityntäpysäköinti, jkl-tuki, keskustojen infra, turvallisen ja toimivan tieverkon kehittäminen tavaraliikenne edellä)

Ulkoinen saavutettavuus: Päärata

Uudet avaukset:

ARA-kokeilut

MAL-rahoituksella toteutettavat kustannustehokkaat hankkeet, myös kuntien katu/tieverkkoon ja/tai yhdyskuntarakenteeseen
MRL-uudistus, seutusuunnittelutaso
Uudet käyttövoimat, latausverkosto
Tiemaksut, kokeilu

Seutusuunnittelupäällikkö Kuusela ja liikennejärjestelmäpäällikkö Touru selostavat asiaa kokouksessa.

Kaupunkiseudun valmisteluryhmän puheenjohtaja Mikko Nurminen on kutsuttu kokoukseen.

Kuntajohtajakokous käsittelee asiaa 25.1., jonka jälkeen lähetetään materiaalitäydennys maanantaina 28.1.

Liite:

- Luonnoksia MAL-sopimuksen rakenteesta ja sisällöstä

Seutuhallitus 30.1.2019

Päätösehdotus.

Vs. seutujohtaja Pohjonen:

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi palautteen kuntakierroksesta,

että tavoitteena on realistinen valtion ja kuntien toimenpitein toteutettavissa oleva, ympäristöllisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä sopimus,

että MAL4 sopimuksen keskeiset sopimuselementit/rakenne noudattaa M, A ja L-teemojen mukaista sopimusrakennetta,

hyväksyy kokouksessa käydyn keskustelun jälkeen valmistelutyöryhmässä 14.2. esiteltävät teemakorit ja niiden alustavan sisällön,

sopii valmisteluryhmälle esiteltävät kehittämiskohteet,

sopii, että valmisteluryhmällä on oikeus määrittää sisältöjä,

toteaa, että valmistelussa edetään siten, että yhdyskuntarakennetta kehitetään ja tiivistetään ensisijassa joukkoliikenteen laatukäytäviin tukeutuen ja niiden kehittämistä edistäen ja

toteaa, että raitiotien laajenemisen edistäminen sekä junaliikenteen ja sen edellyttämien raideratkaisujen olevan MAL-sopimusneuvottelujen keskeinen tavoite.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

Vs. seutujohtaja Juhani Pohjonen
puh. 0405878557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

9 § TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN HALLITUSOHJELMATAVOITTEET

10.30-10.50 (20 min)

Vs. seutujohtaja Pohjonen

Kuntajohtajakokous kävi lyhyen lähetekeskustelun hallitusohjelmatavoitteista kokouksessaan 14.12.2018. Tällöin hyväksyttiin ajatus, että kaupunkiseudun tavoitteet esitetään kolmessa ”korissa”. Lisäksi keskusteltiin lyhyesti koreihin otettavista teemoista.

Hallitusohjelmatavoitteita on rikastettu yhdessä seutuyksikön asiantuntijoiden kanssa. Keskusteluja on käyty myös muiden edunvalvontakumppaneiden kanssa tavoitteiden asettamisesta.

A) SUURTEN KAUPUNKISEUTUJEN ASEMA SUOMESSA**1) Suurten kaupunkiseutujen yhdenvertaista kumppanuutta valtio-osapuolen kanssa tulee uudistaa ja jatkaa.**

Suurilla kaupungeilla ja kaupunkiseuduilla tulee olla valtio-osapuolen kanssa keskinäiseen kumppanuuteen perustuva sopimuspolitiikka.

Neljän suuren kaupunkiseudun MAL-sopimusmenettely tulee tunnistaa omanaan ja sitä tulee jatkaa. Valtion infrarahoitusta tulee olla mahdollista kohdentaa vaikuttavuudeltaan tärkeimpiin toimiin, myös mm. kuntien katuverkolle ja yhdyskuntarakenteen kehittämiseen.

2) Suuret kaupunkiseutujen toimenpiteitä kansallisten ilmastotavoitteiden ja kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi tulee tukea.

Suurten kaupunkiseutujen vaikuttavuus kansallisten haasteiden ratkaisemisessa tulee tunnistaa ja tunnustaa. Suurten kaupunkiseutujen ratkaisut vaikuttavat merkittävästi ympäristölliseen, taloudelliseen ja sosiaaliseen kestävään kehitykseen.

3) Suuret kaupunkiseudut tulee tunnistaa omina lainvoimaisina suunnittelukokonaisuuksinaan tulevassa maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa. Suurten kaupunkiseutujen kuntien niin halutessa seutusunnittelu korvaa kokonaan maakuntakaavan.

Seututasoista suunnittelua kaavaillaan MRL-uudistuksessa maamme suurimmille kaupunkiseuduille (MAL-sopimuseudut). Perusteita uudelle kaavatasolle voidaan hahmottaa sekä seutujen rakenteen että päivitettävän dynamiikan kautta. Keskeiset rakenteeseen liittyvät teemat ovat liikenneverkko sekä joukkoliikennejärjestelmä, viherverkko ja keskeiset palvelut, jotka kaikki ovat luonteeltaan ylikunnallisia. Näiden muodostama kokonaisuus muodostaa seututasoinen suunnittelun rakenteellisen perustan. Näiden ohella ja osin näihin nojaten seututasoisessa suunnittelussa korostuu muutoksen hallinta seudun rakenteen

sisällä ja sen laajetessa. Rakenteeseen liittyvissä muutoksissa seututasolla korostuu ilmastoon, rakenteen toimivuuteen ja kokonaistalouden hallintaan liittyvät kysymykset. Näitä voidaan ohjata joko laissa pykälän tai seututasoisessa kaavassa, mikäli tämä laaditaan oikeusvaikutteisena. Rakenteen ohella yhdyskunnan sosioekonomisen dynamiikan hallinta ja kehittäminen korostuu seututasolla. Näin myös asumisen, yrityskehittämisen ja lähipalveluiden kysymykset kytkeytyvät seututasoiseen työskentelyyn. Tämän dynamiikan hallinta liittyy seututasoiseen suunnitteluun kuntien keskinäisen koordinoitumisen ja sopimisen foorumina.

Kuntien oma valta päättää alueensa maankäytöstä tulee olla kiistaton.

4) Suurten kaupunkiseutujen kilpailukykyä tulee tukea.

Suurten kaupunkiseutujen kilpailukykyllä on keskeinen vaikutus koko Suomen kansainväliseen menestykseen. Kaupunkiseutujen menestys perustuu saumattomaan yhteistyöhön ja samanaikaiseen alueen toimijoiden kiistattomaan itsehallintoon ja laajaan yleiseen toimivaltaan koskien mm. maankäyttöä, palvelujen järjestämistä, elinvoimatehtäviä ja kuntalaisten hyvinvointia.

Kaupunkiseutujen vapaaehtoisuuteen perustuvaa yhteisen näkemyksen muodostamista ja siihen liittyviä suunnitteluprosesseja tulee tukea, perustuen niiden kuntien motivaatiosta lähteviin toteuttamisedellytyksiin. On myös keskeistä, että kaupunkiseutujen asiantuntemus hyödynnetään kansallisen tason suunnittelussa.

B) SISÄINEN, KANSALLINEN JA KANSAINVÄLINEN SAAVUTETTAVUUS

5) Tuki Tampereen raitiotien jatkamiselle kehyskuntiin.

Raitiotie on yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja kestävästä liikkumisesta tukeva kärkihanke, joka vaikuttaa voimakkaasti ilmastotavoitteiden saavuttamiseen. Raitiotien laajenemiselle, myös seudullisen laajenemisen tuleville vaiheille (Pirkkala, Ylöjärvi, Kangasala) tulee osoittaa vähintään kolmanneksen valtion tuki suunnitteluun ja rakentamiseen.

6) Joukkoliikenteen tuki on nostettava 150 miljoonaan euroon ja taa-jama/paikallisjunaliikenteen kehittämistä on jatkettava.

Tampereen seudun teknologiaosaamisen hyödyntäminen ja yhdyskuntarakenteen tukevat seudun hyödyntämistä pilottikohteena.

Seudun joukkoliikenteen kehitystä tuetaan rahallisesti runkoyhteyksien autoliikenteelle kilpailukykyisen palvelutason kehittämiseksi sekä alueellisen kattavuuden mahdollistamiseksi. Kansallisten päästövähennystavoitteiden saavuttaminen edellyttää merkittävää nousua joukkoliikenteen kulkutapaosuudessa, mikä edellyttää palvelutason nostoa. Tämä ei ole mahdollista pelkällä kuntien rahoituksella ja lipputuloilla.

7) Pääradan kapasiteetin lisääminen on aloitettava käynnistämällä nopeasti yleissuunnittelu.

Yleissuunnitelman tulee valmistua kahdessa vuodessa, jotta on mahdollista osallistua rahoitushakuun heti uuden TEN-T-kauden käynnistyessä 2021.

Pääradan kehittämisen tulee mahdollistaa sekä Tampereen seudulle tehokas lähijunaliikenne että ”tunnin yhteyden” Tampereen ja Helsingin välillä. Pääradan kapasiteetin nosto lyhentää matka-aikoja koko rataverkon alueella.

8) Elinkeinoelämän kuljetuksia, pitkänmatkan henkilöliikennettä ja työmatkaliikennettä on sujuvoitettava parantamalla tieverkkoa.

Tampereen kaupunkiseutu on merkittävä tieliikenteen tavaravirtojen ja pitkänmatkan henkilöliikenteen solmupiste. Liikenteen sujuvuuden turvaamiseksi on vt 3:n, vt 9:n, vt 12:n ja vt 11:n osalta toteutettava perusparantamisen ja uudisrakentamisen toimenpiteet.

Valtatiellä 12 rantatunnelin koko potentiaali otetaan käyttöön parantamalla Vaitinaron risteyksen läpäisyä lisäkaistoilla ja lopulta eritasoliittymällä.

9) Tampere-Pirkkalan lentoasemaa tulee kehittää täyden palvelun 24/7 lentoasemana.

Tampere-Pirkkalan lentoaseman kehittämistä on jatkettava Suomen kakkoslentoasemana (Tampere-Pirkkalan lentoasema osaksi EU:n TEN-T ydinverkkoa) yhteistyössä Finavian, lentoasemalta operoivien kumppanilentoyhtiöiden sekä muiden lentoasemalla toimivien yritysten ja organisaatioiden kanssa.

Kansainväliset suorat lentoyhteydet ovat tärkeä tekijä kaupunkiseudun yritysten, korkeakoulujen sekä kulttuuri- ja elämystapahtumien menestykselle.

C) TUTKIMUS, KULTTUURI, OSAAMINEN JA KANSAINVÄLISTYMINEN

10) Suomen merkittävimmän toteutuksessa olevan yliopistouudistuksen (ns. Tampere3) tukeminen ja pääomitusrahoituksen lisääminen.

Tampereen yliopisto (aikaisemmin Tampereen yliopisto ja Tampereen teknillinen yliopisto) ja Tampereen ammattikorkeakoulu ovat monitieteellinen opetuksen ja tutkimuksen korkeakouluuyhteisö, jossa on 30 000 opiskelijaa. Korkeakoulut tarvitsevat pitkäjänteistä ja ennakoitavaa rahoitusta, jotta mahdollistamme tieteelliset läpimurrot sekä korkealaatuisen koulutuksen. Tampereen yliopiston perusrahoitus varmistetaan ja fuusiokustannukset huomioidaan lisärahoituksella.

11) Kulttuuritehtävät osana kuntien hyvinvointitehtävää tulee säilyttää kokonaisuutena kuntien perustehtävänä.

Suurten kaupunkien ja kaupunkiseutujen kulttuuritoiminnan rahoitusta tulisi lisätä ja uudistaa sekä kaupunkien toimijuutta vahvistaa, koska ne ovat alueensa kulttuurin keskuksia. Panostusten merkitys hyvinvoinnille on suuri (yleinen kulttuuritoiminta, vapaa sivistystyö, kirjastot, museot ja taidelaitokset). Kasvavien kaupunkiseutujen kunnilla on monipuolisen elinkeino- ja palvelutoimintansa ansiosta lisäksi mahdollisuus edistää taidetta ja luovaa osaamista sekä koordinoida strategisessa mielessä taidekasvatusta vaikuttavasti.

12) Ammatillisen peruskoulutuksen, muunto- ja täydennyskoulutuksen, elinikäisen oppimisen rahoitus sekä kotouttamisen tuki.

Muunto- ja täydennyskoulutuksen mahdollisuuksiin ja rahoitukseen (kunnille ja kuntayhtymille) tulisi panostaa työelämän muuttuessa ja samalla tulisi selvittää, miten rahoitusta voidaan jatkossa kanavoida kasvaville kaupunkiseuduille huomioiden niiden erityistarpeet mm. työllisyyden hoitoon, oppilaitosten aloituspaikkoihin ja kehittämisrahoitukseen. Kaupunkiseudut ovat jatkossa avainasemassa elinikäisen oppimisen ja työvoiman liikkuvuuden edistäjinä.

Suuret kaupunkiseudut tarjoavat parhaan alustan monikulttuuriselle kehitykselle ja kansainvälistymiselle.

Anna-Kaisa Ikonen poistui kokouksesta.

Seutuhallitus 30.1.2019

Päätösehdotus.

Vs. seutujohtaja Pohjonen:

Seutuhallitus päättää

käydä lähetekeskustelun hallitusohjelmataavoitteista ja

päätti hyväksyä hallitusohjelmataavoitteet kokouksessa tehdyin muutoksin.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin

Tiedoksi.

Lisätietoja.

Vs. seutujohtaja Juhani Pohjonen
puh. 0405878557, etunimi.sukunimi@tampereseutu.fi

10 § TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN KUNTAYHTYMÄN LAUSUNTO TAMPEREEN KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKENTEN LINJASTO 2021 -LINJASTOLUONNOKSESTA

10.50-11.00

Vs. seutujohtaja Pohjonen

Tampereen seudun joukkoliikenne pyytää lausuntoa Linjasto 2021 -luonnoksista. Linjasto 2021-projektin tarkoituksena on sovittaa raitio- ja busiliikenne sujuvaksi ja kustannustehokkaaksi kokonaisuudeksi Tampereen seudulla. Projektissa selvitetään asukkaiden päivittäisiä liikkumistarpeita, kehitetään joukkoliikenteen palvelua matkustajien tarpeita kuunnellen ja ohjataan valitsemaan kestäviä kulkutapoja. Linjasto 2021 -projekti kattaa kaikki kahdeksan Tampereen seudun joukkoliikenteen seutukuntaa.

Tampereen kaupunkiseutu kuntayhtymä tuo lausunnossaan esille seudun maankäytön ja liikennejärjestelmän muodostaman kokonaisuuden kehittämiseen liittyviä näkökulmia ja teemoja, jotka liittyvät myös linjasto 2021 -suunnitelmaan sekä muuhun joukkoliikennejärjestelmän kehittämiseen.

Kuntajohtajakokous on käsitellyt asiaa.

Liite:

- kuntayhtymän lausunto

Seutuhallitus 30.1.2019

Päätösehdotus.

Vs. seutujohtaja Pohjonen:

Seutuhallitus päättää omalta osaltaan

merkitä annetun lausunnon tiedoksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

Vs. seutujohtaja Juhani Pohjonen

puh. 0405878557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

11 § SEUTUVARAAMO -DIGITALISAATIOHANKKEEN JATKAMINEN

10.50-11.00

Kehittämispäällikkö Kankkonen 4.1.2019:

Digitalisaatiohankkeen tausta

Digitalisaation edistämisen tavoite perustuu seutustrategian pääviestiin hyvinvoivasta yhteisöstä, jota konkretisoi tavoite älykkäästä ja helposta asioinnista. Vuonna 2017 samaan aikaan seutustrategian kanssa valmisteltiin kaupunkiseudun tietohallinnon kehittämissuunnitelma, jossa on käsitelty yhteistyön laajentamista. Kuntajohtajakokous ja seutuhallitus ovat tuolloin linjanneet, että yhteistyötä tulee kehittää laajentamalla sitä toimialaratkaisuihin ja seututyöryhmien tulee valmistella suunnitelma etenemisestä.

Sivistystyöryhmä ja myöhemmin sen työtä jatkanut hyvinvointipalvelujen työryhmä teetti alkuvuodesta 2017 digitalisaatioselvityksen, jossa kartoitettiin yhteistyön aihioita. Selvityksen pohjalta päätettiin loka-kuussa 2017 käynnistää ensimmäinen seudullinen digihanke kuntien paikkojen ja tilojen käytön edistämiseksi ja saman vuoden joulukuussa hyvinvointipalvelujen työryhmä hyväksyi digikokeilun projektisuunnitelman.

Seutuvaraamo-digitalisaatiokokeilu käynnistyi vuoden 2018 alussa ja työtä tukemaan nimettiin digikokeiluryhmä kaudelle 2.1. - 28.12.2018. Seutuvaraamo-digitalisaatiokokeilun tavoite on ottaa käyttöön seudullinen palvelu, jonka avulla sekä tilojen hallinnointi että niiden varaaminen on aiempaa helpompaa ja sujuvampaa. Seudullisen varaamopalvelun avulla on tarkoitus vastata seuraaviin asioihin:

- 1) mahdollistaa kuntien hallinnoimien tilojen ja alueiden avaaminen seudullisesti varattavaksi ja käytettäväksi laajemmin
- 2) tarjota parempaa palvelua kuntalaisille
- 3) tehostaa kuntien tilojen ja alueiden käyttöä
- 4) parantaa ja sujuvoittaa asiakaspalveluprosesseja.

Kokeilusta kehitysvaiheeseen

Seutuvaraamo-kokeilua toteutettiin vuoden 2018 alusta lähtien suunnitelman mukaan tiiviissä kolmikantayhteistyössä Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän, jäsenkuntien sekä Tampereen kaupungin digiohjelman kesken. Digiohjelman puitteissa palvelun pilotointia varten kilpailutettiin resurssienvarauspalvelun toteuttamis-, pienkehitys- ja ylläpitopalvelut vuodelle 2018. Pilotin toteuttajaksi valittiin kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella Anders Innovations Oy.

Ensimmäiset versiot Seutuvaraamo -palveluun sisältyvästä resurssirajapinnasta sekä käyttöliittymästä valmistuivat jo tammikuun 2018 lopussa. Ensimmäiset tilat kaikista kaupunkiseudun kunnista vietiin palveluun helmikuun 2018 aikana. Samalla rajapinnan käyttöä koulutettiin kuntien henkilöstölle. Loppukevään ja alkusyksyn 2018 aikana palveluun vietiin lisää tiloja ja sen ominaisuuksia ja käytettävyyttä parannettiin. Palvelun kehitysversio julkaistiin seudun kuntalaisten koekäyttöön syyskuussa 2018 ja siihen voi tutustua [tästä](#).

Loppuvuoden 2018 aikana palvelussa otettiin käyttöön uusi käyttöliittymä, joka helpottaa tilojen hallintaa palvelussa. Loppuvuodesta on kehitetty myös verkkomaksamisen ominaisuuksia, toteutettu integraatio Seutuvaraamon Respa-rajapinnan ja Exchange-sähköpostijärjestelmän välillä sekä kehitetty palvelun kulunvalvontaintegraatiota (kuva 1.). Haasteita teknisen kehitystyön etenemiselle on asettanut Anders Innovations Oy:n aikataulu ja siksi on pohdittu myös muita vaihtoehtoisia toteuttamistapoja, kuten puitesopimusta ja dynaamista hankintajärjestelmää.

Kuva 1. Seutuvaraamon kehitystyö arkkitehtuurikuvauksena.

Vuonna 2019 Seutuvaraamon kehittämisessä siirrytään palvelun kokeiluvaiheesta kehitysvaiheeseen. Tunnistettuja työkohteita sähköisen palvelun kehittämisessä ovat etenkin uuden ja selkeämmän käyttöliittymän käyttöönotto ja henkilöstökoulutukset, PIKI-kirjastokorttitunnistautumisen kehittäminen, laskituksen mahdollistaminen Suomi.fi-palvelun kautta sekä palvelun analytiikan ja palautteen keräämisen parantaminen. Viimeistään näiden toteuttamisen jälkeen tavoitteena on, että kunnat voivat viedä myös maksullisia tiloja suoraan varattavaksi Seutuvaraamon kautta. Arvio yhteenlasketuista kehityskustannuksista vuodelta 2019 on noin 15 000 euroa. Tampereen osalle on laskelmassa

viety puolet kustannuksista ja loppuosa jaettu kehyskuntien kesken 31.12.2017 asukaslukujen mukaisessa suhteessa.

KUNTA	OSUUS (%)	KUSTANNUKSET (arvio)
Kangasala	20,5	1 536 €
Lempäälä	14,9	1 116 €
Nokia	21,7	1 628 €
Orivesi	6,0	454 €
Pirkkala	12,5	940 €
Tampere	50	7 500 €
Vesilahti	3,0	219 €
Ylöjärvi	21,4	1 607 €

Seututoimistossa työskennelleen digikoordinaattori Mikael Malkamäen työsuhde päättyi 2018 vuoden lopussa ja hyvinvointipalvelujen työryhmä päätti 15.11. kokouksessa uudistaa kehitystyön seudullisen toimintamallin. Jokaisesta seudun kunnasta on nimetty Seutuvaraamon pääkäyttäjä, joka on ensisijaisesti vastuussa palvelun teknisestä toimivuudesta oman kuntansa osalta ja joka verkottuu muiden pääkäyttäjien kanssa. Pääkäyttäjät siis muodostavat keskenään verkoston, jossa jaetaan apua esiin nouseviin kysymyksiin, vinkkejä palvelun ylläpitoon ja hallinointiin sekä muihin mahdollisiin haasteisiin.

Digikokeiluryhmän toiminta päättyi vuoden 2018 lopussa ja sen tilalle on hyvinvointipalvelujen työryhmän toimesta nimetty Seutuvaraamoryhmä, joka valmistelee palvelun jatkokehitystä koskevat seudullisista päätökset, seuraa ja raportoi kehityksen etenemistä sekä valmistelee seudullista yhtenäistämistä vaativia tausta-asioita. Ryhmän puheenjohtajan toimii kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Lauri Savisaari Tampereelta ja ryhmä koostuu kuntien vapaa-aikapalveluista vastaavista sekä tietohallinnon ja tilapalveluiden edustajista. Myös taloushallinnon edustajia tulisi saada tarpeen vaatiessa mukaan työskentelyyn. Ryhmässä on linkki Tampereen kaupungin Digiohjelman Kaupunkitilat 24/7 käyttöön -projektiin. Kuntayhtymää ryhmässä edustavat kehittämispäälliköt Satu Kankkonen ja Ritva Asula-Myllynen, joista ensimmäinen toimii esittelijänä.

Keskeinen onnistumisen edellytys kehitysvaiheessa on kuntien sitoutuminen palvelun jatkokehittämiseen, pääkäyttäjien verkoston ja Seutuvaraamoryhmän tiivis vuoropuhelu, kuntien tilojen hallintaan ja luovutukseen liittyvien prosessien uudistaminen sekä näiden tarvittava seudullinen yhtenäistäminen asiakkaiden palvelukokemuksen parantamiseksi. Kuntayhtymä järjesti 27.11.2018 tilojen hallinnan workshop -tilaisuuden, jossa pyrittiin tunnistamaan seudullista yhtenäistämistä

vaativia asioita. Sellaisiksi tunnistettiin muun muassa tilojen hakuajkojen yhtenäistäminen, tilojen luovutuksen prosessit, luovutettavien kohteiden kulunvalvonta ja avainten hallinta (digi-aikaan siirtyminen vaatii kunnilta investointeja), toimintakulttuurien uudistaminen sekä laskutuksen ja taksapolitiikan käytännöt. Seutuvaraamo-ryhmä aloittaa toimintansa 28.1.2019 ja laatii ensi töikseen suunnitelman ko. asioiden edistämiseksi.

Kuntajohtajakokous on käsitellyt asiaa.

Liite:

- esittelymateriaali

Seutuhallitus 30.1.2019

Päätösehdotus.

Vs. seutujohtaja Pohjonen:

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi Seutuvaraamo -digitalisaatiokokeilusta annetun tilannekatsauksen,

todeta, että kokeilusta siirrytään Seutuvaraamon kehitysvaiheeseen, mikä vaatii kunnilta sitoutumista palvelun kehitystyöhön, palveluprosessien uudistamista sekä investointeja kulunvalvontaan asiakaskokemuksen parantamiseksi ja

että Seutuvaraamon kehitysvaiheen ohjausryhmänä toimii seudun hyvinvointipalvelujen työryhmä.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

asian valmistelija: kehittämispäällikkö Satu Kankkonen
p. 040 588 1902, etunimi.sukunimi@tampereseutu.fi

12 § MAL3-HANKKEIDEN TOTETUMINEN, ELY:N RAHOITUKSEN KOHDENTAMINEN

10.50-11.00

Liikennejärjestelmäpäällikkö Touru:

”MAL3-hankkeiden etenemistä on seurattu liikennejärjestelmätyöryhmässä vuoden 2018 aikana. Työryhmässä on hankkeiden osalta tunnistettu hankkeiden kustannustennousuun sekä ELY:n osallistumisrajoitukseen liittyviä riskejä toteuttaa hankelistaus sovitun mukaisesti.

ELY on tuonut esille kaupunkiseudun kuntayhtymään 11.12. toimituksessa sähköpostissa (tiivistetysti), että heidän rahoitus ei riitä sekä Sääksjärven liityntäpysäköintialueen ja sen saarekeratkaisujen että Naistenmatkantien toteuttamiseen tällä MAL-kaudella.

ELY:llä on vuodelle 2019 rahaa 1 650 000 euroa allokoituna seuraavasti:
50 000 pyöräilyn liityntäpysäköintiin
150 000 solmupisteet ja
1 450 000 isot hankkeet.

ELY ehdottaa toimitetussa sähköpostissaan, että MAL-raha käytetään Sääksjärven hankkeen (Sääksjärven liityntäpysäköinti, ramppien pisarsaarekkeet, liikennejärjestelyt jne: hankekortti -16 ja ideasuunnitelma -13 TS). toteuttamiseen vuonna 2019 (n. 1 125 000 euroa).

Loppuosalla MAL-rahaa pyritään toteuttamaan Naistenmatkantien hanketta (Naistenmatkantien, Nuolialantien ja Ilmailunkadun liikennejärjestelyt) siltä osin kuin on välttämätöntä uuden keskuspuhdistamon vierälinjojen toteuttamisen vuoksi.

Teemasta keskusteltiin kokouksessa ja muodostettiin seuraavassa esitetty päätös.

Päätös Liikennejärjestelmä työryhmä esittää kuntajohtajakokoukselle, että ELY:n vuodelle 2019 budjetoitua MAL-hankerahoitusta kohdennetaan Sääksjärven kohteen toteuttamiseen kokonaisuutena (n. 1 125 000 euroa) vuonna 2019 ja Naistenmatkantien tarkoituksenmukaiseen toteuttamiseen lopulla isojen infrahankkeiden toteuttamiseen varatulla (n. 325 000 euroa) rahoituksella täydennettynä solmupisteiden kehittämiseen (150 000 euroa) varatulla rahoituksella siten, että valtio osallistuu kokonaisuutena seudun kehittämiseen alkuperäisesti sovitulla kokonaisuudella. Naisenmatkantielle osoitettavalla MAL-rahoituksella toteutettava kokonaisuus suunnitellaan tarkemmin Tampereen, Pirkkalan ja ELY:n välisessä neuvottelussa.”

Vs. seutujohtaja Pohjonen:

Liikennejärjestelmätyöryhmässä on MAL3-hankkeiden osalta todettu, että suunnittelun tarkentuessa hankkeiden kustannukset ovat nousseet. Lisäksi MAL3-kaudella rahoituksen on pitänyt kohdentua ELY:n osalta valtion tieverkkoon.

Jatkossa on tärkeää kiinnittää huomiota valittavien MAL-hankkeiden suunnitteluvalmiuteen, jotta rahoituksen osoittaminen on realistista. MAL-sopimusmenettelyssä olisi tavoitteellista muuttaa MAL4-rahoituksen kohdentumista myös esim. kuntien katu/tieverkkoon ja asemanseutujen kehittämiseen.

Naistenmatkantien hanke on alkuperäiset MAL3-hankelistauksen mukainen kohde. Sääksjärven hanke on lisätty listaukseen em. ELYn rahoituksen kohdistamisvaatimuksen johdosta.

Kuntajohtajakokous on käsitellyt asiaa.

Seutuhallitus 30.1.2019

Päätösehdotus.

Vs. seutujohtaja Pohjonen:

Seutuhallitus päättää omalta osaltaan

että ELY:n vuodelle 2019 budjetoitua MAL-hankerahoitusta kohdenneetaan:

- 1) Sääksjärven kohteen toteuttamiseen kokonaisuutena n. 1 175 000 euroa vuonna 2019,
- 2) Naistenmatkantien tarkoituksenmukaiseen toteuttamiseen 425 000 euroa vuonna 2019,

että valtio osallistuu kokonaisuutena seudun kehittämiseen alkuperäisesti sovitulla kokonaissummalla,

että Naisenmatkantielle osoitettavalla MAL-rahoituksella toteutettava kokonaisuus suunnitellaan tarkemmin Tampereen, Pirkkalan ja ELY:n välisessä neuvottelussa,

että MAL4-sopimuksen valmistelussa kiinnitetään huomiota valittavien hankkeiden suunnitteluvalmiuteen ja

että mahdollista MAL4-rahoitusta tulisi voida suunnata laajemmin yhdyskuntarakenteen kehittämiseen.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

Asian valmistelija: Liikennejärjestelmäpäällikkö Tapani Touru
p. 040 503 4237, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

13 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT

10.55-11.00

Kuntalain 92 §:n sisältyvät määräykset viranhaltijapäätösten ottamisesta seutuhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntayhtymän hallintosäännössä on tarkempia määräyksiä asioista, joista seutujohtaja päättää. Lisäksi seutuhallitus voi päätöksellään delegoida päätöksenteon asiassa seutujohtajalle.

Seutuhallitukselle esitetään seutujohtajan päätöspöytäkirjat 11.12.2018-18.1.2019 asioiden mahdollista käsiteltäväksi ottamista varten.

Pöytäkirjat ovat luettavissa ennen kokousta seututoimistolla.

Liite:

- Koonti seutujohtajan päätöksistä

Seutuhallitus 30.1.2019

Päätösehdotus:

Seutuhallituksen puheenjohtaja Lyly:

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi seutujohtajan tekemät päätökset 11.12.2018-18.1.2019 ja

että päätöksiä ei oteta seutuhallituksen käsiteltäviksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

kokouksen sihteeri Suvi Juntunen
puh. 040 544 1591, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

14 § SEURAAVAT KOKOUKSET

10.50-11.00

Vuoden 2019 kokoukset

30.1.,
MAL4-valmistelu

6.3.,
Hallitusohjelmatavoitteet
Palaute MAL4 valmistelusta 14.2.
Viherrakenne, loppuraportti
Rajatonseutu loppuraportti

27.3.,
Tilinpäätös

24.4., 29.5., 26.6.

(29.4. MAL4-työpaja)

(heinäkuussa ei kokousta),

28.8., 25.9., 30.10., 27.11. ja 18.12.

15 § MUUT ASIAT

10.50-11.00

Ei ollut.

16 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

11.00

Puheenjohtaja Lyly päätti kokouksen klo 10.57.